

Summary. Chaychenko N., Dychenko T. Motivation of foreign students to study chemistry at the preparatory faculty. *The motivation of foreign students to study of chemistry at the preparatory faculty is considered.*

Key words: *foreign students, motivation, preparatory faculty.*

С. Г. Шиперко

*Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг
S_Schyperko@ukr.net*

РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ІНІЦІАТИВИ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНОЇ МАТЕМАТИКИ

Навчальний процес у вищій школі постійно удосконалюється та розвивається. Розвиток спрямований на активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, підвищення рівня самостійності, відповідальності. Під час навчання у вузі розкриваються потенційні можливості, підвищується інтелектуальний рівень, розвиваються професійні вміння студентів, з'являються елементи наукового дослідження, розвивається інтелектуальна ініціатива. Процес формування особистості майбутнього вчителя залежить від успішної адаптації студента до навчання у вищій школі. Як показують дослідження психологів, період адаптації першокурсників відбувається по різному, залежно від їхніх індивідуально-психологічних особливостей, рівня готовності до навчання у вузі. Психологи виділяють форми адаптації студентів-першокурсників: формальна, соціально-психологічна, дидактична, особистісно-психологічна [1]. Студенти пристосовуються до умов навчального закладу, нового соціального оточення, до значного об'єму навчального матеріалу, наукової термінології, значного обсягу самостійної роботи, опановують нові організаційні форми навчання. Відмінність методів викладання, способів засвоєння навчального матеріалу, у середній та вищій школі ускладнюють дидактичну адаптацію студентів.

В адаптаційний період першокурсників завданням викладача та навчальної дисципліни є надання допомоги студентам у формуванні якостей, необхідних для успішного навчання у вузі: уміння правильно розподілити час, працювати з літературою, контролювати і оцінювати свою діяльність. Процес індивідуальної пізнавальної діяльності студента розпочинається, якщо адаптація відбулася. У студента з'являється настанова на розвиток індивідуальних якостей пізнавальних процесів, формується індивідуальний стиль розумової діяльності [2], виникає умова для розвитку інтелектуальної ініціативи. «Інтелектуальна ініціатива – бажання індивіда самостійно шукати нову інформацію; інтелектуальна самореалізація, самокерування інтелектуальною діяльністю, він цілеспрямовано буде процес самонавчання. Мотивація підсилюється, якщо людина бачить зв'язок між засвоєнням знань і збагаченням особистісного досвіду» [1].

Дисципліна «Елементарна математика» займає особливе місце в адаптації студентів фізико-математичних факультетів до навчання та індивідуалізації їх пізнавальної діяльності: зміст і методи не є абсолютно новими для студентів, але, порівняно з шкільним курсом математики має значно більший обсяг і глибину матеріалу. Вивчення студентами елементарної математики створює основу для засвоєння математичного аналізу, алгебри і теорії чисел, аналітичної геометрії, дискретної математики методики навчання математики; ліквідує прогалини в знаннях шкільного курсу математики; поглиблює, систематизує математичні знання; сприяє формуванню позитивної мотивації в навчанні; готує до діяльності вчителя математики. Метою вивчення елементарної математики є не тільки засвоєння системи знань, умінь і навичок з дисципліни, а й формування інтелектуальних якостей особистості, зокрема інтелектуальної ініціативи.

На лекціях з елементарної математики необхідно вчити студентів конспектувати, працювати над законспектованим, самостійно працювати над математичною літературою, складати опорні конспекти. Для того, щоб студенти не тільки сприймали, запам'ятовували і відтворювали поняття, правила, алгоритми, методи елементарної математики а також включалися в активну розумову діяльність лекції повинні бути інформаційно-проблемними (проблемні запитання, ситуації, завдання). Саме такі лекції сприяють засвоєнню студентами теоретичних знань, розвитку інтелектуальних умінь, інтересу до дисципліни.

Розвиток інтелектуальної ініціативи на практичних заняттях з елементарної математики відбувається при виконанні завдань, що реалізують внутрішньо предметні зв'язки (наприклад, використання властивостей функцій при розв'язуванні рівнянь)

Важливе значення в розвитку інтелектуальної ініціативи має самостійна навчальна робота з елементарної математики, проведення якої передбачає планування, організацію, управління і контроль діяльності студентів. Студентам пропонуються завдання: 1) розв'язати задачу; 2) опрацювати джерело інформації, підготувати опорний конспект; 3) підготувати доповідь. В процесі виконання самостійної роботи студенти логічно опрацьовують математичну інформацію, встановлюють зв'язки з відомим

математичним матеріалом, аналізують умову задачі, знаходять шлях розв'язання. В процесі такої діяльності розвиваються особистісні риси студентів: прагнення до позитивного результату, упевненість, що потрібна інформація буде знайдена, наполегливість, відповідальність.

Література

1. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи /Л. Подоляк, В. Юрченко. – К.: Каравела, 2008. – 352 с.
2. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі: Навчальний посібник / Зінаїда Іванівна Слєпкань. – К.: Вища школа, 2005. – 239 с.

Анотація. Шиперко С.Г. Розвиток інтелектуальної ініціативи студентів в процесі навчання елементарної математики. У роботі розглядається проблема розвитку інтелектуальної ініціативи студентів в процесі навчання елементарної математики на основі специфіки навчальної дисципліни.

Ключові слова: інтелектуальна ініціатива, індивідуальна пізнавальна діяльність.

Аннотация. Шиперко С.Г. Развитие интеллектуальной инициативы студентов в процессе обучения элементарной математике. В работе рассматривается проблема развития интеллектуальной инициативы студентов в процессе обучения элементарной математике на основе специфики учебной дисциплины.

Ключевые слова: интеллектуальная инициатива, индивидуальная познавательная деятельность.

Summary. Shiperko S.G. Intellectual Development Initiative students in learning basic math. We consider the problem of intellectual initiative of students in the elementary mathematics education based on the specifics of the course.

Key words: intellectual initiative, individual cognitive activity.

С. Є. Яценко

кандидат педагогічних наук, доцент

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ

І. М. Горбач

Національний авіаційний університет, м. Київ

2005se@ukr.net

КОМП'ЮТЕРНА ПІДТРИМКА САМОСТІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Євроінтеграція вищої освіти передбачає, зокрема, збільшення частки і якості самостійної роботи студентів, вміння студентів використовувати в навчальному процесі комп'ютерні технології з метою оволодіння професійними компетентностями. У зв'язку з цим має змінитися освітня парадигма вишів.

1. Сьогодні стає зрозумілим, що університети не можуть дати освіту на все життя. Конкуреноспроможність вимагає від особистості постійного самовдосконалення, яке безпосередньо пов'язане з самоосвітою. А для цього важливо якомога раніше набути вміння працювати самостійно, зокрема з використанням комп'ютерних технологій.

2. Поступово зростає мобільність студентів. Щоправда в Україні, здебільшого, це має внутрішні ознаки. Закінчивши бакалаврат, студенти обирають для навчання інші факультети або виші в межах України, що створює для них нові комунікації, пришвидшує інтеграцію молоді людини в суспільстві, сприяє розширенню її нових знань. Сучасна система освіти уже передбачає можливості обміном студентами різних країн для поповнення їхніх знань. А в більшості європейських країн складова самостійної роботи студентів дуже вагома.

3. Результати незалежних моніторингів демонструють низьку якість знань молодих фахівців. Тому одним з пріоритетних завдань має стати її підвищення через підсилення внутрішньої відповідальності студентів за результати навчання.

Організація самостійної роботи, яка передбачає використання комп'ютерних технологій у порівнянні з традиційною організацією має ряд переваг.

1. Дидактична картка, робоча програма та інші документи на основі яких організована самостійна робота стають доступними у використанні для всіх студентів у зручний для них час. При цьому не потрібно виготовляти великої кількості паперових копій, що в свою чергу сприяє вирішенню екологічних проблем.

2. Доступ до електронних джерел довідкового спрямування та методичних матеріалів.

3. В одному місці зібрані і кожному без обмежень доступні навчальні посібники, збірники завдань, науково-популярна література тощо.

4. Можливість самостійного доступу для кожного студента до бази самостійних робіт, що дозволяє індивідуально обирати темп виконання запропонованих самостійних робіт на тривалий час, скажімо на семестр.